

Ифодай садонокъо дар хатти форсӣ

Садоноки «*a*» дар мобайни калима ҳеҷ гоҳ навишта намешавад. Садонокҳои «*i*» ва «*y*», агар кӯтоҳ талаффуз шаванд, дар мобайни калима навишта намешаванд, агар дароз талаффуз шаванд («*э*», «*u*», «*y*», «*y*») дар мобайни калима навишта мешаванд.

Ҳарфи ՚ дар аввали калима овозҳои «*a*», «*i*», «*o*», «*y*», «*ȳ*» ва «*э*»-ро ифода мекунад. Дар мобайн ва охири калима ՚ ҳамеша «*o*» хонда мешавад. Агар ՚ дар аввали калима ~ гирад «*o*» хонда мешавад:

Мисол:

آزاد آرزو آرا آزاد آرزو آرا آرد آوردن آواز آرو آباد
آزاد آورد آردراء دادا آزادرا آورد او داد آب بابا دادن آرا
دارد آواز دادا داد آواز

Дар аввали калима ՚ (алиф) «*a*», «*i*», «*y*» хонда мешавад:

ایوان ابرار ابد ابرو ابر اثر ادب ادبیات از
ادبا اذن ادرار ادبیات ابرار ابر

Баъзан ҳарфҳои ۱ ва ۲ якҷоя «ӯ» хонда мешаванд:

آورد آب او دارد آرزو او

Ҳарфи ی дар мобайн ва охири калима ба гайр аз овози «ӣ» овозҳои «ii» ва «э»-ро ифода мекунад:

برادری دیروز دیدن بینا تیر ترتیب تدبیر پنیر دبیر پیر دیر
روزی دیواری دیوار دیر زیر ریز
پیررا دید آورد پنیر دیروز وی

Барои ифодай садонокҳои кӯтоҳ дар алифбои форсӣ аломатҳои маҳсус мавҷуданд, ки ҳаракатҳо ном доранд. Ҳаракатҳо барои дуруст хондани калимаҳо лозиманд. Ҳаракатҳо аз боло ё аз поении ҳарф гузашта мешаванд.

Ҳаракатҳо чунин овозҳоро ифода мекунанд:
забар ё фатҳа «a» хонда мешавад:

نَرَدْ شَنَا دَأْوَرْ تَبَرْ بَيْرْ دَرْ بَرْ بَرْ

— - ӯзер ё касра «ii» хонда мешавад:

بِنَا نِدَا بِنَا إِبْنَا

— - ӯпеш ё замма «ii» хонда мешавад:

پُر اُردو اُدبا بُز بُر

Аломати -᷑сукун (сокин) дар болои ҳамсадо гузошта мешавад, ки пас аз он овози садонок хонда намешавад, яъне ҳиҷои бастаро ифода мекунад:

پِرْوَن آيَان آنَبَار دَوْرُ دُزْدَ بَبَرْ بَنْدَ پِنْدَ

Коидай гузоштани ҳаракатҳо одатан дар китобҳои таълимӣ ва саводомӯзӣ риоя мешавад.